

РЕШЕНИЕ

№ 119

гр. Варна, 11.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 48 СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Добрина Петрова

при участието на секретаря Антоанета М. Атанасова
като разгледа докладваното от Добрина Петрова Гражданско дело №
20233110103597 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявени от „Сити кеш“ ООД, ЕИК:202531869, със
седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ 29, ет.7 срещу М. А. Ж., ЕГН
*****, с настоящ адрес грВ. за следните парични 800 лв. /осемстотин лева/,
представляваща главница по Договор за потребителски кредит №466846/06.11.2020 г. ведно
със законна лихва от 31.08.2022г. до изплащане на вземането, 267,84 лв. /двеста шестдесет и
седем лева и осемдесет и четири стотинки/, представляваща възнаградителна лихва за
периода от 06.11.2020 г. до 06.05.2022 г., 180,64 лв. /сто и осемдесет лева и шестдесет и
четири стотинки/, представляваща лихва за забава за периода от 01.04.2021 г. до 01.08.2022
г, за което е издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК по ч.гр.д. № 11812/2022г. на
ВРС.

По силата на Договор за потребителски кредит №466846/06.11.2020 г., сключен
между страните, от разстояние, ищецът предоставя на кредитен лимит в размер на 800 лева.
Сключването на договора е в съответствие с изискванията на ЗПФУР, като инициативата за
встъпване в облигационното правоотношение е на ответника. Описва конкретните действия
по сключване на договора. На посочения от ответника електронен адрес са изпратени:
договор за паричен заем №466846 ведно с погасителен план, както и приложимите Общи
условия на кредитора. Заявява, че последните са приети от заемателя, като договорът влиза
в сила на датата на изпращането му – 06.11.2020 г., като от тази дата той е задължителен за
страните по него. Твърди се, че сумата е предоставена на потребителя, на каса на Изи Пей,
срещу представяне на лична карта. Сочи, че ответникът не е извършвал плащания по
договора.

Претендира съдебно деловодни разноски.

В срока по чл.131 от ГПК ответницата не изразява становище. С възражение по
чл.414 от ГПК сочи, че има извършени плащания.

Съдът, след преценка на представените по делото доказателства, доводите и
възраженията на страните, намира следното от фактическа и правна страна и прави следните
правни изводи:

По частно гражданско дело № 11812/2022 г. на ВРС е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК срещу М. А. Ж., ЕГН *****, с настоящ адрес грВ. да заплати на заявителя „Сити кеш“ ООД, ЕИК:202531869, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Славянска“ 29,ет.7, следните парични вземания по договор за потребителски кредит №486838/18.01.2021 г. – 800 лв., представляваща главница по Договор за потребителски кредит №466846/06.11.2020 г., ведно със законна лихва от 31.08.2022г. до изплащане на вземането, 267,84 лв., представляваща възнаградителна лихва за периода от 06.11.2020 г. до 06.05.2022 г., 180,64 лв., представляваща лихва за забава за периода от 01.04.2021 г. до 01.08.2022 г. и за сторените в заповедното производство разноси в размер на 25,53 лв. държавна такса и 21,58 лв. юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 1 и 8 ГПК.

По делото са представени Договор за паричен заем Кредирект № 466846 от 06/11/2020г.; копие от Стандартен европейски формуляр и Искане за сключване на договор за кредит от 06.11.2020г.

От заключението на назначената и приета от съда, неоспорена от страните ССЕ се установява, че на 06.11.2020г. е станало фактическото усвояване на сумата по договора в размер на 800,00 лв. Сумата е усвоена чрез изплащане от Изипей на М. А. Ж. общата сума, която М. А. Ж. е изплатила на „Сити Кеш“ ООД по Договор за потребителски кредит № 466846 от 06.11.2020г. е в размер на 550,38 лв. Съобразявайки всички направени погашения по кредита размерът на дължимите суми към момента на подаване на заявлението за издаване на заповед за незабавно изпълнение по чл. 410 от ГПК - 01.09.2022г. е: Главница: 800,00 лв. Договорна лихва: 267,84 лв. Неустойка -1352.32 лв. Дължимите суми към 01.11.2023г. с а Главница:800,00 лв. Договорна лихва: 267,84 лв., Неустойка- 1352.32 лв., Общо: 2420,16 лв. Законната лихва от 01.09.2022г до 01.11.2023г. върху 800,00 лв е 109,19 лв. Размерът на обезщетението за забава за периода 01.04.2021г. - 01.08.2022г. е 108,44 лв. Задълженията по договора към момента на изготвяне на експертната 21.10.2023г. е Главница: 800,00 лв., Договорна лихва: 267,84 лв., Неустойка - 1352.32 лв., Общо: 2420,16 лв. Размерът на обезщетението за забава за периода 01.04.2021 г. - 21.10.2023г. е 221,10 лв.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Предявеният установителен иск е при условията на чл.415, чл.1,т.1 от ГПК, когато заповедта за изпълнение е връчена на длъжника и същият е подал възражение в срок.

Предявеният иск с правно основание чл.422 вр. чл.415 от ГПК и има за предмет да се установи съществуване на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение по реда на чл.410 и сл. от ГПК. За успешното провеждане на установителен иск в тежест на ищеца е да докаже твърдението си, че ответника му дължи сумите за които е издадена заповедта за изпълнение.

Предявеният иск за установяване вземане на ищцовото дружество към ответника е процесуално допустим, доколкото е предявени в срока, предвиден в чл. 415, ал. 1 ГПК от кредитор, в чиято полза е издадена заповед за изпълнение, при подадено в срок възражение от длъжника .

Съдът намира, че тъй като „Сити кеш“ ООД, като финансова институция отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, това означава, че същото може да бъде определено като кредитор по смисъла на чл. 9, ал. 4 ЗПК.

Не е спорно по делото и от представените писмени доказателства се установява, че между страните е сключен Договор за потребителски кредит № 466846 от 06.11.2020г, по които ответницата се е задължила да заплаща сумата от по 26,70 лв. за първите 4 месеца и останалите от по 72,46 лв. за главница и лихва на 186 вноски, при договорени вноски до 06.05.22г.

От заключението по СТЕ се установява, че сумата от 800 лв. на 06.11.2020г. е усвоена от М. Ж..

Няма спор, че като вид търговска сделка за предоставяне на финансова услуга процесния договор за кредит попада в приложното поле на ЗЗП, вкл. нормите на чл. 143- чл. 146 ЗЗП, както и че ответницата, като кредитополучател има качеството на "потребител" по смисъла на § 13, т. 1 от ДР на ЗЗП.

След като процесният договор за кредит е с характер на потребителски договор, то и на основание § 13, т. 1 ДР на Закона за защита на потребителите (ЗЗП) следва, че освен правилата на ЗПК, които важат за всички договори за потребителски кредит и уреждат императивните правила за определяне на тяхното съдържание и клаузи, приложими са и правилата на ЗЗП. Нормите, уреждащи неравноправни клаузи/нищожността на сделките са от императивен характер и за приложението им, съдът следи и служебно, защото когато страна се позовава на договор, съдът е длъжен да провери неговата действителност, респ. нищожност, пряко изводима от вида и съдържанието на договора, респ. надлежно въведените в процеса, и без да има позоваване на нищожност (в този смисъл решение № 384 от 02.11.2011 г. на ВКС по гр. д. № 1450/2010 г., I г. о., ГК).

Видно от приложените писмени доказателства, между страните е сключен Договор за потребителски кредит № 466846 от 06.11.2020г. за сумата 800 лв., подлежаща на възстановяване на 18 месечни вноски, съставляващи главницата по заема, ведно с оскъпяването ѝ съгласно ГПР/48,33%/ и договорения ГЛП от 40,05%. Ответницата преустановила плащането на вноските на дата - 06.05.2022 г. към която дата е заплатила общо 550,38 лв. /CCE/.

Съдът намира, че процесният договор е недействителен. Видно от съдържанието на същия, като стойности са посочени годишният процент на разходите – 48,33 % и лихвен процент – 40,05 %, като само от тези данни не може да се установи по какъв начин се формира годишният лихвен процент и какъв е действителният му размер. Съгласно §1, т.2 ДРЗПК, общата сума дължима от потребителя /по договор за кредит/ е сбор от общия размер на кредита и общите разходи по кредита. От своя страна, последните включват всички разходи по кредита, а именно - лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници, както и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, в т.ч. допълнителни услуги и застрахователните премии. С разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК е определен лимит на размера на ГПР - пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с ПМС на Република България. Съгласно чл.1 на ПМС №426/18.12.2014 г. годишният размер на законната лихва за просрочени парични задължения се определя от размера на основния лихвен процент на БНБ в сила от 01 януари, съответно от 01 юли на текущата година плюс 10 процентни пункта. Дневният размер на законната лихва за просрочени парични задължения е равен на 1/360 част от годишния размер. За периода на действие на договора е валиден основен лихвен процент /проста годишна лихва/ в размер на 0.00 на сто, определен на осн. чл.35 ЗБНБ - видно от публикации на прессъобщения в сайта на БНБ - www.bnb.bg. Видно от представеното по делото писмени доказателства и от заключението на проведената по делото съдебна експертиза, дължимата от ответника лихва по кредита е в общ размер на 321,24 лева е 40,15% от размера на главното задължение. Съответно вписаната стойност в договора за кредит не отговаря на лихвения процент, с който се олихвява кредита. Съгласно разпоредбата на чл. 19, ал.1 ЗПК, годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи (лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения от всякакъв вид, в т.ч. тези, дължими на посредниците за сключване на договора), изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит. Това означава, че в ГПР следва да са включени всички дължими от кредитополучателя суми.

С разпореждане №31975/02.09.2022 г. в заповедното производство, настоящият съдебен състав е отхвърлил заявлението за издаване на заповед за изпълнение, в частта относно претенцията за неустойка, като е намерил, че клаузата, с която е уговорена същата, е недействителна. Единствената причина за включване на неустойката в дължимите от заемателя суми е обстоятелството, че последният не е предоставил на заемотателя исканото обезпечение, в срок, който е изключително кратък – само 3 дни, при абсолютно неизпълними условия. При данни, че предоставената в заем сума е в размер на 800 лева, да се иска предоставяне на обезпечение при видимо невъзможни условия, в срок от 3 дни, не може да обоснове друг извод, освен, че крайната цел на заемотателя е да принуди заемателя да се съгласи с начисляването на допълнителна сума по договора, представляваща 201,85 % от главното задължение. Изискването за предоставяне на обезпечение не е посочено като предпоставка за сключване на договора, а е включено в самия договор, като не е ясно дали заемателят предварително е бил уведомен за последствията от неизпълнение на това изискване. Неустойката е дължима на датите на погасителните вноски, което доказва, че същата няма нито обезпечителна, нито обезщетителна, нито санкционна функция, а размерът ѝ е необосновано висок. Тя е уговорена извън присъщите обезпечителна, обезщетителна и санкционна функции /т.3 от ТР №1/2009 от 15.06.2010 на ОСТК, ВКС/, поради което е недействителна. Налице е накърняване на добрите нрави, доколкото плащане на тази допълнителна сума би довело до неоснователно обогатяване на кредитора, поради което и на осн. чл.143, ал.2, т.5 ЗЗП клаузата за уговарянето е неравноправна, а неравноправните клаузи в договорите са нищожни, освен ако не са уговорени индивидуално /чл.146, ал.1 ЗЗП/. Макар да се твърди, че неустоечната клауза е уговорена индивидуално с потребителя, доказателства в подкрепа на това твърдение не се представят. Обстоятелството, че същата е включена в погасителния план, не обосновава извод за наличие на такава индивидуална уговорка. Отделно, начисляването на неустойката не се отчита при формиране на ГПР по договора.

В рамките на дължимата служебна проверка за неравноправни клаузи, съдът намира, че процесният договор за потребителски кредит е в нарушение на [чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК](#), тъй като посочването на абсолютната стойност на ГПР не е достатъчно, а е необходимо да се отразят допусканията, използвани при изчислението му по определения начин, в която насока са и изискванията на [чл. 19, ал. 1-2 от ЗПК](#), което в случая не е сторено. Годишният процент на разходите по кредита е в размер на 48,33 %, като не се съдържа информация относно начина на формирането му. Неустойката безусловно представлява разход по договора, който, както се установи от доказателствата по делото, се изплаща от кредитополучателя с всички погасителни вноски, а този извод следва от обстоятелството, че начисляването на същата се извършва непосредствено след сключване на договора, още с първата погасителна вноска, предвид неизпълнение на кредиторското изискване за предоставяне на обезпечение в тридневен срок от възникване на облигационното правоотношение. Като не е включил допълнителният разход в общия размер на разходите по кредита, кредиторът е представил невярна информация на потребителя, тъй като е вписал в договора ГПР по-нисък от действителния - в този смисъл определение №531/10.06.2022 г. по гр. дело №2589/2021 г. на ВКС, 3 г.о. По този начин кредиторът препятства проверката дали ГПР не надхвърля петкратния размер на законната лихва, предвид забраната по [чл. 19, ал. 4 от ЗПК](#) и дали посочената клауза относно ГПР не е нищожна - [чл. 19, ал. 5 от ЗПК](#), поради което е съществено и води до недействителност на договора- [чл. 22 от ЗПК](#) и на основание [чл. 23 от ЗПК](#), ответницата е освободена от задължения за лихва и други разходи по кредита. Задължена е да върне само получената главница от 800 лв.

Съобразно заключението на вещото лице по ССЕ ответницата е заплатила сумата от 550,38 лв. по кредита. Предвид недължимост на вземания за неустойки и лихва, то задължението е за сумата от 249,62 лв.

С оглед гореизложеното искът за главница се явява основателен за сумата от 249,62 лв., като до този размер същият следва да бъде уважен, а за разликата над тази сума, до пълния претендиран размер от 800 лева, искът подлежи на отхвърляне. На отхвърляне подлежи претенцията за заплащане на договорна възнаградителна лихва и мораторна лихва. Ответникът дължи законна лихва върху присъдената сума, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното плащане. На основание чл. 422, ал.1 ГПК, искът за съществуване на вземането се смята за предявен от момента на подаването на заявлението за издаване на заповед за изпълнение, когато е спазен срокът по чл. 415, ал. 4 ГПК, т.е. от 31.08.2022 г.

По разноските:

При този изход на спора, по реда на чл.78, ал.1 ГПК ответникът следва да заплати на ищеца разноски д.т.-124,47 лв., 250 лв. депозит в.л. и юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв., определено съобразно чл.78 ал.8 ГПК вр.с чл.25 от НЗПП съразмерно с уважената част от иска или сумата от 94,87 лв.

На основание чл.78, ал.3 от ГПК на ответницата не се присъждат разноски предвид липсата на доказателства за извършването им.

Предвид т.12 от Тълкувателно решение № 4/2013г. на ВКС на ОСГТК, настоящият състав дължи произнасяне относно извършените в заповедното производство по чл.410 от ГПК разноски, който предвид изхода на спора следва да се присъдят в размер на 5,10 лв. за държавна такса и 4,31 лв. юрисконсултско възнаграждение, по предявените искове.

Водим от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните на основание чл.422 от ГПК, че М. А. Ж., ЕГН *****, с настоящ адрес грВ. **дължи на „Сити кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище гр. София вземането, за което е издадена заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК по ч. гр. д. № 11812/2022 г. на ВРС, за сумата от 249,62 лева (двеста четиридесет и девет лева и шестдесет и две стотинки)** - представляваща главница по Договор за потребителски кредит №466846/06.11.2020 г., ведно със законна лихва върху главницата от 31.08.2022г. до изплащане на вземането,като **ОТХВЪРЛЯ** иска за горницата над 249,62 лв. до претендираните 800 лв. и за сумата от **267,84 лв. (двеста шестдесет и седем лева и осемдесет и четири стотинки)**, представляваща възнаградителна лихва за периода от 06.11.2020 г. до 06.05.2022 г. и сумата от **180,64 лв. (сто и осемдесет лева и шестдесет и четири стотинки)**, представляваща лихва за забава за периода от 01.04.2021 г. до 01.08.2022 г.

ОСЪЖДА М. А. Ж., ЕГН *****, с настоящ адрес грВ. **да заплати** на „Сити кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище гр. София сумата **9,41 лв. (девет лева и четиридесет и една стотинки)**, представляваща разноски в производството по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 11812/2022г. на ВРС.

ОСЪЖДА М. А. Ж., ЕГН *****, с настоящ адрес грВ. **да заплати** на „Сити кеш“ ООД, ЕИК 202531869, със седалище гр. София сумата от **94,87 лв. (деветдесет и четири лева и осемдесет и седем стотинки)**, на основание чл.78, ал.1 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба в двуседмичен срок от връчването му, пред Варненски окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Варна: _____